

Justitiedepartementet

Angående promemorian Genomförande av EU:s direktiv om finansiell information (Ds 2021:5)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande med följande synpunkter.

Allmänt

För att undvika missförstånd vill Ekobrottsmyndigheten framföra följande. Underrättelseverksamheten vid myndigheten är en polisiär uppgift. Den leds av Ekobrottskansliet som är en del av Nationella operativa avdelningen vid Polismyndigheten och är placerad vid Ekobrottsmyndigheten. Polismyndigheten är ansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i Ekobrottsmyndighetens underrättelseverksamhet. Underrättelseverksamheten bedrivs på uppdrag av Ekobrottsmyndigheten och för Ekobrottsmyndighetens syften, dvs. för att förebygga, förhindra och upptäcka grov ekonomisk brottslighet.

Mot denna bakgrund råder det inom Ekobrottsmyndigheten olika uppfattningar om det bör vara Ekobrottsmyndigheten eller Polismyndigheten som ska uppfattas som behörig att inhämta underrättelseinformation för Ekobrottsmyndighetens syften. Det finns emellertid en samsyn om behovet av att Ekobrottsmyndighetens underrättelseverksamhet får del av informationen nedan.

4 kap. Överväganden – uppgifter i konto- och värdefackssystemet

4.2.5 Ekobrottsmyndigheten

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker att myndigheten utses som behörig myndighet för uppdraget som kontor för återvinning av tillgångar enligt rådets beslut 2007/845/RIF (ARO).

Vad gäller ändamålen att förebygga och upptäcka samt att utreda och lagföra brott lämnas följande synpunkter.

Ändamålen förebygga och upptäcka

I promemorian föreslås att Ekobrottsmyndigheten inte ska vara behörig myndighet för ändamålet att förebygga och upptäcka brott. I betänkandet, s.73, anges att utredningen har övervägt om myndigheten bör få åtkomst till konto- och värdefackssystemet även i underrättelseverksamheten, men kommit fram till att denna verksamhet bedrivs i nära samarbete med Polismyndigheten och att Ekobrottsmyndighetens behov av uppgifter för underrättelseverksamhet avseende allvarlig ekonomisk brottslighet är tillgodosett genom detta.

Den underrättelseverksamhet som bedrivs vid myndigheten avser oftast grov ekonomisk brottslighet där behovet av att ta del av finansiell information är stort. Det är därför ytterst angeläget att den del av myndighetens verksamhet som syftar till att förebygga och upptäcka sådan brottslighet får åtkomst till konto- och värdefackssystemet. .

Myndigheten uppfattar att intentionen i den föreslagna lagstiftningen är att myndighetens underrättelseverksamhet via Polismyndigheten ska få tillgång till konto- och värdefackssystemet för ändamålen att upptäcka och förebygga brott. Det kan ifrågasättas om det kan anses tillräckligt att rätten att ta del av informationen för att täcka Ekobrottsmyndighetens behov i den här delen ska grunda sig på ett nära samarbete med en annan myndighet. Det måste i vart fall förtydligas i propositionen att den underrättelseverksamhet som bedrivs vid Ekobrottsmyndigheten ska få åtkomst till konto- och värdefackssystemet genom Polismyndigheten.

Ändamålen utreda och lagföra

I promemorian föreslås att Ekobrottsmyndigheten utses som behörig myndighet för ändamålen att utreda och lagföra brott. Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget att ge myndigheten åtkomst till konto- och värdefackssystemet. Av de skäl som anges i Åklagarmyndighetens remissyttrande finns det emellertid skäl att överväga om tillgången till konto- och värdefackssystemet i stället ska ges till åklagare, inte till myndigheten.

6 kap. Överväganden – utbyte av finansiell information

6.2.3 Myndigheter som ska utses enligt artikel 3.2

I promemorian föreslås att Ekobrottsmyndigheten utses som behörig myndighet att begära och få ta del av finansiell information och finansiell analys från Finanspolisen för ändamålen att förebygga och upptäcka samt utreda och lagföra allvarliga brott. Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslagen. När det gäller förslaget i den del som avser ändamålen att utreda och lagföra allvarliga brott bör det även i denna del övervägas om möjligheten att begära och ta del av information i stället ska avse åklagare.

6.3.4 Behov av reglering

Användarbegränsning

I direktivets artikel 7.3-4 föreskrivs att finansiell information och analys inte får användas för andra ändamål än de som ursprungligen godkänts och att det är finansunderrättelseenheten som beslutar om spridande av uppgifter. Detta kodifieras i 6 § i förslaget till lag om finansiell information i brottsbekämpning. I promemorian beskrivs dock att ett godkännande om att lämna ut information till en förundersökning för ändamålet utreda och lagföra allvarliga brott anses innefatta ett godkännande till att informationen åberopas och läggs fram som bevisning vid domstol. Ekobrottsmyndigheten anser att ett sådant ursprungligt godkännande också bör innefatta ett godkännande att lämna informationen vidare till en annan pågående förundersökning.

Motiverad begäran, samarbetskrav och nödvändig skyndsamhet

I promemorian anges att det, med anledning av berörda myndigheters redan etablerade och goda samverkan, saknas behov av lagstiftning som reglerar vad en begäran om finansiell information eller finansiell analys ska innehålla samt inom vilken tid en sådan begäran från en behörig myndighet ska besvaras av Finanspolisen. Ekobrottsmyndigheten instämmer i att samverkan för närvarande är mycket god och etablerad. Av lagstiftningen bör dock direktivets ambition om nödvändig skyndsamhet vad gäller Finanspolisens svar uttryckligen framgå. Det vore även önskvärt att det i klagörande syfte, i vart fall i förarbetena, exemplifierades vad en motiverad begäran skulle kunna innehålla.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I den slutliga handläggningen har rättschefen Eva Melander Tell och biträdande rättschefen Birgitta Resenius deltagit. Verksjuristen Magdalena Vaeren har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Magdalena Vaeren

Expedition till
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ju.L4@regeringskansliet.se
ju.a@regeringskansliet.se